

Az internetplatformok felelnek a felhasználók által feltöltött tartalmakért

Az Európai Parlament jóváhagyta az interneten érvényes szerzői jogi szabályokat.

A képviselők a plenáris ülésen 348 szavazattal, 274 ellenszavazat és 36 tartózkodás mellett fogadták el a lapunkon már többször ismertetett jogszabályt. Ezzel lezárult az Európai Parlament 2016-ban elindult jogalkotási folyamata. Most a tagállamokon a sor, hogy a következő hetekben jóváhagyják a Parlament által már elfogadott döntést, és az majd az Unió hivatalos lapjában való megjelenést követően lép életbe. A tagállamoknak két évük van a jogszabály átvételére. Az irányelv célja, hogy a szerzői jogi törvényekben foglalt jogok és köteleességek az interneten is érvényre jussanak. Többek között olyan ismert cégekre lesz hatással, mint a YouTube, a Facebook és a Google News.

A strasbourgi plenáris ülésen 348:274 arányban elfogadott kompromisszumos megoldást februárban, hosszú tárgyalások után hozták tető alá az Európai Unió jogalkotó társintézményei. Még az utolsó pillanatban, az elmúlt napokban is komoly tiltakozások voltak a tervezet ellen, Németországban például tízezrek vonultak utcára tiltakozásképpen. A kérdésben még az egyes EP-frakciók és nemzeti delegációk is megosztottak voltak. A határozathoz módosító indítványt nyújtottak be, amely törölte volna a legvitatottabbnak számító 13. cikelyt, de ezt végül nem bocsátották szavazásra.

Axel Voss európai parlamenti jelentéstevő (ő szerepel a legfelső képen) hangsúlyozta, hogy a módosítás kiegyensúlyozott, nem fog cenzúrához vagy az „internet halálához” vezetni. „Az újságírók

és az alkotók tisztességtelen díjazása azzal jár, hogy egyre kevesebben hajlandók ilyen munkát végezni, ami kevesebb minőségi tartalmat jelent” – mutatott rá. Hozzátette, soha nem látott intenzitású lobbitevékenységet tapasztaltak mindkét oldal részéről, valamint félretájékoztatással, a fiatalok kihasználásával vádolta az ügyben a Google-höz és a Facebookhoz hasonló digitális óriásvállalatokat.

A jogszabály arra törekszik, hogy az internetre jellemző szólásszabadság továbbra is fennmaradjon és a techóriásoknak osztozniuk kell a bevételeken az alkotókkal és az újságírókkal. Az irányelv ezt úgy éri el, hogy egyrészt az internetplatformok ezentúl közvetlen felelősséggel tartoznak az oldalukon megjelenő tartalmakért, másrészt felhatalmazza a hírszolgáltatókat, hogy újságíróik nevében egyszerre több újságcikkre vonatkozó megállapodást tárgyalhassanak le a híraggregátorokkal. Ezentúl ha a szerzői jogok hasznosításáért eredetileg kialakult díj „aránytalanul” alacsony a művekből származó bevételhez képest, akkor a szerzők további javadalmazást kérhetnek attól, akivel megállapodtak a jogok használatáról.

Az újságcikk-részletek megosztását külön kiemelték az irányelv hatálya alól, tehát hírrészletek megosztása továbbra sem jelenti majd a hírt kiadó vállalat jogainak megsértését. A megállapodás ugyanakkor garanciát tartalmaz arra, hogy a hírgyűjtő oldalak ne élhessenek vissza ezzel az engedménnyel. Tehát hírrészlet ugyan továbbra is megjelenhet például a Google News listáján vagy a Facebookon, de csak akkor, ha „nagyon rövid”. Idézés, kritika, recenzió, karikatúra vagy paródia készítésének céljából ezentúl is – sőt, az eddiginél

nagyobb védelem mellett - fel lehet tölteni védett tartalmakat, így a GIF-ek és mémek továbbra is az interneten maradnak és megoszthatók lesznek. A jogszabály külön kitér arra, hogy a Wikipédiához hasonló, online enciklopédiák nem kereskedelmi célú feltöltése és a nyílt forráskódú szoftverplatformok, mint például a GitHub, automatikusan kívül esnek az irányelvnek alávetett tartalmak körén.

Az irányelv megkönnyíti, hogy kutatók a szerzői jogi védelem alatt álló anyagokat is elérhessék szöveg- és adatbányászat céljából. Az európai kutatók ezzel egy jelentős versenyhátránytól szabadulnak meg. A szabályzás leszögezi: oktatás vagy illusztráció céljából felhasznált tartalmakra nem vonatkoznak a szerzői jogi korlátozások. Végezetül az irányelv a kulturális örökség megőrzése céljából is ingyenesen használhatóvá teszi a szerzői jogi védelem alatt álló tartalmakat. A kereskedelmi forgalomba nem kerülő művek abban az esetben használhatók, ha nem létezik licenclíjat beszedő közös jogkezelő szervezet.

Az amerikai óriáscégek, amelyeket leginkább érint a jogszabály, finoman szólva sem objektíven mutatták be a következményeket

Az internetvállalatokat jelenleg alig ösztönzi szabályzás arra, hogy tartalmak megjelenítéséért engedélyt szerezzenek be a szerzői jogok birtokosától. A vállalatok a felhasználók által feltöltött tar-

talmakért sem vállalnak felelősséget. Az egyetlen jogi kötelezettségük az, hogy a törvénytörő tartalmakat a jogtulajdonos kérésére eltávolítsák. Azonban az erre használt eljárás nehézkes, és nem garantálja, hogy a jogok tulajdonosai tisztességes bevételhez jussanak. Az internetvállalatok felelősségének megállapítása javítja a jogbirtokosok (vagyis zenészek, előadóművészek, forgatókönyvírók, újságírók és kiadók) esélyeit arra, hogy korrekt licenciaszerződéseket kössenek velük, így tisztességesebb jövedelemhez jussanak az online megjelenő munkájukból.

A korábbi tervezetek leginkább vitatott pontját a valamilyen formában szerzői jogi védelem alá eső tartalmak törlésére vonatkozó előírások jelentették. Noha ezen végleges egyezségben már nincs szó kötelező előzetes szűrésről, sok bíráló szerint a platformok valószínűleg így is algoritmusokat fognak bevezetni, hogy megfeleljenek az új szabályoknak.

Antonio Tajani, az EP elnöke üdvözölte, hogy véget vetnek a jelenlegi „digitális vadnyugatnak” és a technológiai fejlődést lekövető, korszerű előírásokat hoznak, amelyek biztosítják a szerzők, az újságírók, a dizájnerek, illetve a zenészekről a drámaírókig és a sztájlisztokig minden európai művész védelmét. Az EP zöld frakciója szerint azonban az egyezmény „fenyegetést jelent a kis kiadók, a szerzők és a felhasználók számára, azzal a veszéllyel jár, hogy a ma ismert internet kizárólag a technológiai és médiaóriások kezébe kerül”. Kiemelték, a szabályozás normává fogja tenni a kötelező előzetes szűrést, ami komoly korlátozást jelent, ezek a filterek ráadásul nem képesek különbséget tenni a szerzői jogok valódi megsértése és például a törvényeknek megfelelő paródiák között, még a legfejlettebb szoftverek is rendszeresen blokkolhatnak jogszerű tartalmakat.

„Tovább fogunk harcolni az új jogszabály ellen” – szögezte le Julia Reda német kalózpárti EP-képviselő, a lehangosabb bírálók egyike, hozzátéve, több mint ötmillió ember írta alá Európaszerte a petíciót a jogszabály ellen. A Google szerint a szabályozás jobb az eredeti verzióknál, de így is jogbizonytalansághoz fog vezetni, s ártani fog Európai kreatív és digitális gazdaságának.

Forrás: <https://sq.hu/cikkek/it-tech/135774/az-internetplatformok-felelnek-a-felhasznalok-altal-feltoltott-tartalmakert>

Válogatta: Berke Barnabásné